

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“)

Lokalizácia: § 67a ods. 2; § 67h

Účinnosť:

- a) Zavedenie regulácie: 01. 01. 2016 (§ 67a ods. 2)
Posledná novelizácia: 17. 07. 2022 (§ 67a ods. 2)¹
- b) 01. 01. 2016 (§ 67h)

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 81

Nastavenie ukazovateľa definujúceho spoločnosť v kríze

Špecifikácia:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
Posledná novelizácia: [LP/2021/502](#)
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
Posledná novelizácia: [821](#); Zavedenie regulácie: [1490](#)

Špecifikácia²:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: [1490](#)

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Pri poslednej novelizácii regulácie došlo výlučne k úprave znenia regulácie, ktorá na samotnú podstatu regulácie nemala vplyv. Pôvodne bola regulácia zavedená s účinnosťou od 01.01.2016 a do legislatívneho procesu vstúpila pred 1. aprílom 2015, kedy však neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

² Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Obsahom hodnotenej regulácie je právna úprava (obchodnej) spoločnosti v kríze, ktorá je definíčne vymedzená stavom úpadku alebo hroziaceho úpadku dotknutej spoločnosti. Legálna definícia spoločnosti v kríze je uvedená v znení § 67a ods. 1 zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka. Znenie §67a ObZ bolo ako celok do príslušného právneho predpisu zavedené novelizačným zákonom č. 87/2015 Z. z. Predmetná regulácia stanovila konkrétny číselný pomer vlastného imania a záväzkov (obchodnej) spoločnosti, kedy je možné považovať danú spoločnosť za „spoločnosť v kríze“ (t. j. ak pomer jej vlastného imania a záväzkov je menej ako 8 ku 100). Znenie § 67a ods. 2 ObZ bolo novelizované zákonom č. 111/2022 Z. z. (s účinnosťou od 17.07.2022), kedy došlo k legislatívno-technickej zmene pojmu „úpadok“ na pojem „kríza“. S predmetnou reguláciou súvisí aj znenie § 67h ObZ, ktoré bolo do ObZ zavedené už spomenutým novelizačným zákonom č. 87/2015 Z. z. Účelom znenia § 67h ObZ je legislatívne vymedzenie rozsahu možného uspokojenia veriteľa poskytujúceho spoločnosti úver (alebo obdobné plnenie) v prípade, ak tento veriteľ mal, v čase vzniku príslušného záväzku, o danej kríze vedomosť. Určenie toho, či spoločnosť je alebo nie je v kríze, je kľúčové pre posúdenie charakteru plnení poskytnutých spoločnosti. Zámerom zákonodarcu bolo, aby sa určité plnenia, ktoré sa (obchodnej) spoločnosti poskytnú v kríze prostredníctvom použitia právnej fikcie, považovali z pohľadu spoločnosti za plnenia, ktorých uspokojenie sa podriadi uspokojeniu nárokov iných veriteľov.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Právna úprava spoločnosti v kríze, uvedená v § 67a ods. 2 ObZ stanovuje, že spoločnosť je v kríze, ak pomer jej vlastného imania a záväzkov je menej ako 8 ku 100. Toto ustanovenie spôsobuje, že mnohé projektové spoločnosti, ktoré na začiatku projektu majú vysokú zadlženosť, sú považované za spoločnosti v kríze. Znenie § 67h ObZ ďalej obmedzuje bankových veriteľov tým, že im umožňuje uspokojiť svoje nároky na majetku spoločnosti zabezpečenom spriaznenou osobou len do výšky rozdielu medzi výškou pohľadávky a hodnotou zábezpeky (ak majú v čase vzniku záväzku vedomosť, že daná spoločnosť je v kríze). To v praxi znamená, že mnohé projekty nie sú financovateľné, pretože banky nemôžu poskytovať financovanie bez zabezpečenia poskytnutého spriaznenou osobou. Tento nesúlad a striktný výklad prináša aplikačné otázky a spôsobuje riziko, že veľa projektov zostane nerealizovaných. Cieľom je, aby zdroje v podobe pôžičiek od spoločníkov, boli definované ako vlastné a nezhoršovali pomer 8 ku 100. Tým by menej spoločností bolo definovaných ako spoločnosti v kríze, následkom čoho by mohla banka inkasovať od dlžníka splátky úveru a nezískala by len rozdiel medzi pohľadávkou a zábezpekou. Predmetom ex post hodnotenia by malo byť zváženie výnimky, ktorá by umožnila nepočítať zmluvne podriadené záväzky ako záväzky pre účely určenia pomeru vlastného imania a záväzkov podľa § 67a ods. 2 ObZ, čím by sa odstránilo zbytočné obmedzenie investičných príležitostí a umožnilo by sa štandardné financovanie.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V rámci ex ante fázy však bola vypracovaná Doložka vplyvov na podnikateľské prostredie (ďalej ako „doložka“), ktorá bola zameraná na celý materiál v legislatívnom procese. Podľa doložky boli predkladaným návrhom ovplyvnení zakladatelia a spoločníci kapitálových obchodných spoločností (právnické osoby aj fyzické osoby). Počet takto vymedzených subjektov však nebolo možné určiť. Ex post:

Dotknutými subjektami sú veritelia, ktorí spoločnostiam v kríze poskytnú úver (alebo obdobné plnenie) a spoločnosti v kríze

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V doložke zameranej na celý materiál v legislatívnom procese bol predpokladaný pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie v oblasti:

- redukovania nekalých podnikateľských praktík spočívajúcich v poškodzovaní štandardných veriteľov kapitálových spoločností v stave ich nízkej kapitalizácie vlastnými zdrojmi,
- sprísnenia fiduciárnych povinností,
- sprísnenej zodpovednosti za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu,
- zlepšenia prístupu k spravodlivosti v prípade účasti podnikateľských subjektov v konkurzných a reštrukturalizačných konaniach.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu³

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia ⁵	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
81	Nastavenie ukazovateľa definujúceho spoločnosť v kríze	§ 67a ods. 2 § 67h	01.01.2016 01.01.2016	veritelia, ktorí (obchodnej) spoločnosti v kríze poskytli úver (alebo obdobné plnenie), spoločnosti v kríze	-	-	-	-	-

³ Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

⁴ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Podľa doložky sa nepredpokladalo so vznikom administratívnych nákladov a teda neboli kvantifikované náklady na podnikateľské prostredie. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Vzhľadom na povahu regulácie nie je možné kvantifikovať vplyvy na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Pre hodnotenú reguláciu nie je možné zistiť relevantný počet ovplyvnených subjektov a z tohto dôvodu nie je uvedený ani zdroj počtosti.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V doložke taktiež neboli kvantifikované náklady a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V doložke vplyvov neboli predpokladané ani kalkulované náklady na podnikateľské prostredie. Po zavedení regulácie neboli identifikované nepredpokladané náklady, ktoré by regulácia spôsobovala. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:		
Ministerstvo spravodlivosti SR, sekcia legislatívy, odbor legislatívy občianskeho a obchodného práva		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
<u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):	Zúčastnené subjekty:	
Slovenská banková asociácia, IČO: 30 813 182 (ďalej ako „SBA“)	Áno ☒ Nie ☐	
Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 (ďalej ako „SLSP“)	Áno ☒ Nie ☐	
Tatra banka, a.s., IČO: 00 686 930 (ďalej ako „TB“)	Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty:	Forma:	Dátum vykonania:
SBA	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	05.11.2024
SLSP	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	05.11.2024
TB	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	05.11.2024
<u>Verejné konzultácie:</u>		
Trvanie verejných konzultácií: od 25.09.2024 do 09.10.2024		
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.		

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

V kontexte predmetnej regulácie SBA poukázala najmä na konkrétne obmedzenia, ktoré plynú z aktuálne platnej a účinnej právnej úpravy spoločnosti v kríze (§ 67a ods. 2 ObZ). Znenie tejto právnej úpravy neodôvodnene obmedzuje štandardné bankové financovania, pričom SBA ako dôvod označila nesprávne nastavený ukazovateľ pre určenie, či je spoločnosť v kríze. Ďalším problémom, ktorý má v súčasnosti podľa vyjadrení SBA značne negatívny vplyv na činnosť bankového sektora, je znenie § 67h ObZ.

Na základe prezentovaných vyjadrení SBA sa bankové financovanie v praxi poskytuje projektovým spoločnostiam (SPV), ktorých zadlženosť na začiatku projektu (financovania) ďaleko presahuje ich majetok, a teda spravidla tieto spoločnosti v danom momente spadajú do legislatívnej definície spoločností v kríze. Zabezpečenie bankových úverov štandardne poskytuje materská spoločnosť alebo inak spriaznená osoba. V takýchto prípadoch sa na tieto spoločnosti v celom rozsahu vzťahuje znenie § 67h ObZ, a teda platí, že bankový veriteľ by mal svoj nárok na majetku spoločnosti zabezpečený spriaznenou osobou uspokojený maximálne v tom rozsahu, ktorý pripadá na rozdiel medzi výškou pohľadávky a hodnotou zábezpeky. V tejto súvislosti zástupcovia SBA poukázali na skutočnosť, že z ich pohľadu je ustanovenie nejasné a prináša veľa aplikačných otázok. SBA tiež dodala, že striktnou aplikáciou gramatického výkladu ustanovenia § 67h ObZ by napríklad mohlo dochádzať k situáciám, kedy by nebolo možné od dlžníka inkasovať žiadne splátky poskytnutého úveru. Prijatím takejto právnej interpretácie by v praxi mohlo dochádzať k situáciám, že značné množstvo už existujúcich projektov by sa stalo nefinancovateľných, pretože dlžníci by boli v zmysle vyššie uvedenej regulácie v kríze. V takomto prípade banky nedokážu poskytnúť požadované financovanie (napr. projektov) bez toho, aby bol príslušný úver zabezpečený spriaznenou osobou. SBA v tejto súvislosti v rámci dotazníku tiež uviedla, že je medzinárodným trhovým štandardom, že spoločnosti založené pre účely jednorazového napr. developmentu nehnuteľností alebo iného projektu, majú časť vlastných zdrojov v podobe pôžičiek od spoločníkov, ktoré sú zmluvne podriadené (formou posunutia splatnosti a zákazu splatenia) až za nespriaznený, napr. bankový úver, ktorý financuje danú spoločnosť. Z tohto dôvodu je aj trhovým štandardom pri finančnej analýze klientov žiadajúcich o korporátne financovanie bánk, aby bol takýto typ záväzkov z tzv. zmluvne podriadených pôžičiek, považovaný za vlastné zdroje financovania.

Ďalším problémom pre podnikateľské subjekty je, že pre účely identifikácie spoločnosti v kríze (cez pomer uvedený v § 67a ods. 2 ObZ) chýba v súčasnej legislatíve akákoľvek možnosť nepočítať takto zmluvne podriadené záväzky za záväzky. Z tohto dôvodu dochádza k výraznému obmedzeniu investičných príležitostí na Slovensku, keďže ako už bolo uvedené aj vyššie, veľká časť developerov (napr. sektor výstavby nehnuteľností) je považovaná za spoločnosti v kríze.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľ'a regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Dôvodom implementácie znenia § 67a ods. 2 ObZ do právneho poriadku bolo zadefinovanie legislatívnej úpravy tzv. krízy dotknutej obchodnej spoločnosti, ktorá sa vymedzuje stavom úpadku alebo hroziaceho úpadku. Predmetná regulácia bola do ObZ zavedená novelizačným zákonom č. 87/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Hroziaci úpadok sa vymedzuje ako nízky pomer vlastných a cudzích zdrojov. Skutočnosť hroziaceho úpadku sa bude odvíjať od

účtovníctva dotknutej spoločnosti. Znenie § 67a ods. 2 ObZ zaviedlo *expressis verbis* číselný pomer, ktorý vyjadruje skutočnosť, že dotknutá spoločnosť je v kríze (spoločnosť je v kríze aj vtedy, ak pomer vlastného imania a záväzkov je menej ako 8 ku 100). Cieľom zákonodarcu bolo precizovať pojem „spoločnosť v kríze“ pre účely ObZ, a tým prispieť k riešeniu problémom spojených s určovaním podmienok pre vstup dotknutej spoločnosti do krízy.

Ďalším ustanovením, ktoré je súčasťou predmetnej regulácie, je § 67h ObZ. Znenie tohto ustanovenia bolo do právneho predpisu zavedené prijatím novelizačného zákona č. 87/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Cieľom prijatia tohto legislatívneho textu bolo regulačne upraviť situácie, kedy v čase vzniku záväzku spoločnosti bol veriteľ schopný rozpoznať, z poslednej účtovnej závierky spoločnosti, že táto spoločnosť je v kríze. V prípade, ak takýto veriteľ požaduje od osoby podľa § 67g ObZ poskytnutie zabezpečenia, tak z uvedeného kauzálné platí, že vo svojej podstate tento veriteľ poskytuje úver spoločníkovi (a teda nie spoločnosti), aj keď *ex lege* je obligačným dlžníkom v tejto situácii spoločnosť. V zmysle znenia § 67h ObZ nárok veriteľa na majetku spoločnosti, zabezpečený podľa § 67g ObZ, je možné uspokojiť z majetku spoločnosti iba v rozsahu, ktorý pripadá na rozdiel medzi výškou pohľadávky a hodnotou zábezpeky, poskytnutej spoločníkom. Nakoľko predmetná regulácia (§ 67a ods. 2 ObZ, § 67h ObZ) bola do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, doložka *ex ante* predmetného právneho predpisu nebola vyplnená. Z identického dôvodu neboli stanovené ani ďalšie konkrétnejšie ciele tejto regulácie pri jej zavedení do ObZ.

K pripomienke, ktorá bola k predmetnej regulácii vznesená zo strany SBA, gestor prezentoval návrh na zaslanie ďalších relevantných poznatkov k predmetnej problematike, ktoré podľa názoru SBA nie sú v súčasnej praxi a legislatíve nastavené efektívne a korektne. Gestor zároveň uviedol, že nie je v pozícii odborného garanta za oblasť financií a bankového sektora, a z toho dôvodu je nevyhnutné, aby zo strany SBA boli prezentované aj všetky relevantné podnety a analýzy k danej problematike. Gestor na jednej strane uviedol, že legislatívne vymedzenie a inštitút spoločnosti v kríze je z praktického hľadiska dôležitým a významným prvkom, na strane druhej však zostáva otvorený aj novým legislatívnym návrhom a doplneniam v rámci predmetnej regulácie.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Zo strany SBA boli prezentované nasledovné alternatívne riešenia na legislatívnu úpravu a doplnenie súčasného znenia predmetnej regulácie:

(1) § 67a ods. 2 ObZ

SBA navrhuje zaviesť výnimku, ktorá by umožnila nepočítať zmluvne podriadené záväzky ako záväzky pre účely určenia pomeru vlastného imania a záväzkov spoločnosti, čím by sa odstránilo obmedzenie investičných príležitostí a umožnilo by sa štandardné financovanie.

(2) § 67h ObZ

SBA navrhuje znenie § 67h ObZ doplniť o nasledovný text: „*Na účely posúdenie vedomosti veriteľa o kríze podľa tohto ustanovenia sa pre určenie, či je spoločnosť v kríze podľa ustanovenia § 67a ods. 2 považujú za súčasť vlastného imania spoločnosti aj tie záväzky spoločnosti, ku ktorým bola uzatvorená písomná dohoda o podriadení takéhoto záväzku v prospech záväzku spoločnosti z poskytnutého financovania týmto veriteľom medzi spoločnosťou, veriteľom a podriadeným veriteľom*“.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor navrhol zástupcom SBA doplnenie ďalších relevantných poznatkov a analýz, za účelom podrobnejšieho vyhodnotenia a komparácie aktuálneho a navrhovaného legislatívneho znenia a možnej legislatívnej úpravy predmetnej regulácie v budúcnosti.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Základným cieľom prijatia regulácie uvedenej v § 67a ods. 2 ObZ a § 67h ObZ a následne jej neskorších novelizácií bolo reagovať na potrebu právnej úpravy spoločnosti v kríze, ktorá vyplynula z dovtedajšej aplikačnej praxe. Znenie § 67a ods. 2 ObZ zaviedlo konkrétny číselne určený pomer vlastného imania a záväzkov obchodnej spoločnosti, kedy je možné takúto spoločnosť považovať, pre účely ObZ, za spoločnosť v kríze. V zmysle uvedeného je obchodná spoločnosť v kríze, ak pomer jej vlastného imania a záväzkov je menej ako 8 ku 100. Účelom znenia § 67h ObZ je legislatívne vymedzenie rozsahu možného uspokojenia veriteľa poskytujúceho spoločnosti úver (alebo obdobné plnenie) v prípade, ak tento veriteľ mal, v čase vzniku príslušného záväzku, o danej kríze vedomosť. Určenie toho, či spoločnosť je alebo nie je v kríze, je kľúčové pre posúdenie charakteru plnení poskytnutých spoločnosti. Zámerom zákonodarcu bolo, aby sa určité plnenia, ktoré sa (obchodnej) spoločnosti poskytnú v kríze prostredníctvom použitia právnej fikcie, považovali z pohľadu spoločnosti za plnenia, ktorých uspokojenie sa podriadi uspokojeniu nárokov iných veriteľov.

Zástupcovia podnikateľského sektora sa počas ex post konzultácií zhodli, že predmetná regulácia, jej aktuálne platnom a účinnom znení, vytvára pre bankový a finančný sektor neodôvodnené obmedzenia. Tieto obmedzenia sú, podľa vyjadrení zástupcov SBA, výsledkom nesprávne nastaveného kritéria, kedy je možné dotknutú obchodnú spoločnosť považovať za spoločnosť v kríze (§ 67a ods. 2 ObZ). Podľa účastníkov konzultácií je ďalším problémom aj znenie § 67h ObZ, ktoré, za stanovených podmienok, obmedzuje uspokojenie finančných nárokov bankového veriteľa iba v rozsahu, ktorý pripadá na rozdiel medzi výškou jeho pohľadávky a hodnotou príslušnej zábezpeky. Zúčastnení zástupcovia podnikateľského sektora považujú súčasné znenie § 67h ObZ za nejasné, ktoré navyše prináša aj mnoho aplikačných otázok. Podľa vyjadrení SBA prísny výkladom nie je možné v takýchto prípadoch inkasovať od dlžníka žiadne splátky úveru. Prijatím takéhoto výkladu by sa stalo veľa projektov nefinancovateľných pretože dlžníci sú definične v kríze a banky nevedia financovanie poskytnúť bez zabezpečenia poskytnutého spriaznenou osobou. Účastníci konzultácií v tejto súvislosti tiež uviedli, že v súčasnosti je už medzinárodným trhovým štandardom, kedy spoločnosti založené pre jednorazový účel (napr. development nehnuteľností) majú časť vlastných zdrojov financovaných v podobe pôžičiek od spoločníkov, ktoré sú zmluvne podriadené (napr. formou posunutia splatnosti a zákazu splatenia) napríklad až za bankový úver, ktorý financuje danú spoločnosť. Podľa zástupcov SBA je predmetná regulácia problematická aj z dôvodu, že pre účely identifikácie spoločnosti v kríze cez pomer, ako je uvedený v § 67a ods. 2 ObZ, chýba v zákone akákoľvek možnosť nepočítať takto zmluvne podriadené záväzky za záväzky. Z tohto dôvodu dochádza v aplikačnej praxi dlhodobo k výraznému obmedzovaniu investičných príležitostí na Slovensku, keďže veľká časť developerov je považovaná za spoločnosť v kríze.

Podľa vyjadrenia gestora je predmetná regulácia a ňou zavedený inštitút, ako aj súvisiace kritéria dôležitým prvkom v právnom systéme. Gestor zúčastneným subjektom navrhol, aby za účelom podrobnejšieho zhodnotenia podnetov a návrhov z podnikateľského prostredia, doručili ďalšie súvisiace analýzy a dokumenty.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Účastníci konzultácií navrhli alternatívne riešenie, ktoré by spočívalo v zavedení výnimky do znenia § 67a ods. 2 ObZ, ktorá by umožnila nepočítať zmluvne podriadené záväzky ako záväzky pre účely určenia pomeru vlastného imania a záväzkov spoločnosti, čím by sa odstránilo obmedzenie investičných príležitostí a umožnilo by sa štandardné financovanie.

Vo vzťahu k súčasnemu zneniu § 67h ObZ bolo účastníkmi konzultácií tiež navrhnuté konkrétne alternatívne riešenie, ktoré by účinne a efektívne dokázalo prispieť k zlepšeniu podnikateľského prostredia, a to predovšetkým v bankovom a finančnom sektore. Účastníkmi odprezentované alternatívne riešenie by spočívalo v doplnení legislatívneho textu, v znení: „Na účely posúdenie vedomosti veriteľa o kríze podľa tohto ustanovenia sa pre určenie, či je spoločnosť v kríze podľa ustanovenia § 67a ods. 2 považujú za súčasť vlastného imania spoločnosti aj tie záväzky spoločnosti, ku ktorým bola uzatvorená písomná dohoda o podriadení takéhoto záväzku v prospech záväzku spoločnosti z poskytnutého financovania týmto veriteľom medzi spoločnosťou, veriteľom a podriadeným veriteľom“. Ako jedným príkladom, na ktoré má predmetná regulácia negatívne vplyvy sú napríklad startup-y, pre ktoré začatie podnikateľských aktivít je v mnohých prípadoch značne komplikované.

Gestor v kontexte alternatívnych riešení, navrhnutých niektorými účastníkmi ex post konzultácií vyslovil požiadavku na dodatočné zaslanie podrobnejších informácií a analýz, ktoré by sa týkali predmetnej problematiky. Následne by tieto informácie boli opätovne vyhodnotené, za účelom analýzy navrhovaných zmien a doplnení príslušných paragrafových znení v rámci ObZ.

Spracovateľ v tejto súvislosti podporuje návrh gestora o zaslanie podrobnejších dokumentov a analýz k problematike stanovenia kritérií spoločnosti v kríze a k otázkam, súvisiacim s existenciou vedomosti veriteľa o dotknutej spoločnosti (či je v kríze v stave vzniku záväzku) a tým súvisiacimi možnosťami na uspokojenie jeho nárokov. Spracovateľ tiež uvádza, že v rámci dosiahnutia efektívneho riešenia problematických aspektov predmetnej regulácie bude potrebné získať aj názory a vyjadrenia od iných podnikateľských subjektov, majúcich záujem o využitie možných investičných príležitostí v SR. Spracovateľ okrem iného tiež konštatuje, že podpora a rozvoj investičných aktivít v podnikateľskom prostredí sú potrebné, nakoľko v súčasnosti je v SR všeobecne konštatovaná existencia výrazného kapitálového deficitu.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ v kontexte navrhovaných riešení navrhuje doplnenie a preposlanie ďalších relevantných materiálov a podkladov, ktoré súvisia s predmetnou reguláciou. I napriek skutočnosti, že odprezentované návrhy na doplnenie a zmenu predmetnej regulácie môžu v praxi prispieť k podpore podnikateľského prostredia (predovšetkým v oblasti bankového a finančného sektora), je nepochybne potrebné realizovať k predmetnej regulácii ďalšie stretnutia a konzultácie. Spracovateľ je v tejto veci tiež názoru, že pre ďalšie a efektívne pokračovanie bude potrebné získať aj názory a návrhy iných podnikateľských subjektov pôsobiacich v SR (napr. ktorí hľadajú investičné príležitosti na území SR).

Na základe vyššie uvedeného spracovateľ navrhuje reguláciu momentálne ponechať v aktuálne platnom znení, avšak odporúča ďalšie diskusie k úprave problematiky.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁶

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁶ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia